

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Totivs Theologiae S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Svpplementvm Tertiæ Partis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum coniux conuersus ad fidem possit commanere cum vxore nolente
conuerti? 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38817

ARTIC. III.

Utrum coniunx conuersus ad fidem possit commanere cum vxore nolente conuerti?

246
e vxor. et c. si infidelis. 28. q. 1.

AD tertium sic proceditur. Videtur, quòd coniunx conuersus ad fidem non possit commanere cum vxore infideli nolente conuerti, cum qua in infidelitate contraxerat. Vbi enim est idem periculum, oportet eandem cautelam adhiberi. Sed propter periculum subuersionis fidei prohibetur, ne fidelis cum infideli contrahat. Cum ergo idem periculum sit si fidelis commaneat cum infideli, cum qua prius contraxerat, & adhuc maius: quia neophyti facilius peruertuntur, quàm illi qui sunt nutriti in fide, videtur, quòd fidelis post conuersionem non possit commanere cum vxore infideli.

cap. Iudai qui.

¶ 2 Præterea, 28. q. 1. dicitur, Non potest infidelis in eius coniunctione commanere, quæ iam in Christianam translata est fidem. Ergo fidelis habet necessesse vxorem infidelem dimittere.

art. prac. cor. fi.

¶ 3 Præterea, * Matrimonium quod inter fideles contrahitur, est perfectius, quàm illud quod contrahitur inter infideles. Sed si fideles contrahant in gradu prohibito ab Ecclesia, dissoluitur eorum matrimonium. Ergo & infidelium: & ita vir fidelis non potest commanere cum vxore infideli; ad minus quando cum ea in infidelitate contraxit in gradu prohibito.

¶ 4 Præterea, Aliquis infidelis habet quandoque plures vxores, secundum ritum suæ legis. Si ergo potest commanere cum illis, cum quibus in infidelitate contraxit, videtur quòd possit etiam post conuersionem plures vxores retinere.

¶ 5 Præterea, Potest contingere quòd repudiata una vxore, aliã duxerit, & in illo matrimonio ex illa conuertatur. Videtur ergo, quòd saltem in hec casu non possit cum vxore, quã de nouo habet, commanere.

SED
comm
¶ P
tio m
rat v
quand
rimon
manere
RES
in ma
de c
x dict
us ac
solu
entes,
bonem
unt in
tra
dimi
sic h
comm
re m
em si
deur
correc
fidelis
cum sp
marito
non ten
Ad
dizal
tum e
moniu
mum
dimit
paria
Ad f
Ba ten
SED

SED contra est, quod Apost. 1. Cor. 7. consulit quod commaneant.

¶ Præterea, Nullum impedimentum superueniens vero matrimonio, tollit ipsum. Sed matrimonium erat verum quando uterque infidelis erat. Ergo quando alter conuertitur, non dirimitur per hoc, matrimonium: & ita videtur, quod possint licite commanere.

RESPONDEO dicendum, quod fides eius, qui est in matrimonio, non soluit, sed perficit matrimonium: unde cum inter infideles sit verum matrimonium, ut dicitur * patet, per hoc, quod alter eorum conuertitur ad fidem, non ex hoc ipso vinculum matrimonij soluitur. Sed aliquando vinculo matrimonij manente, soluitur matrimonium, quantum ad cohabitacionem, & debiti solutionem: in quo pari passu curatur infidelitas & adulterium, quia utrumque est contra bonum prolis. Unde sicut se habet in potestate dimittendi adulteram, vel commanendi cum ea: ita se habet in potestate dimittendi infidelem, vel commanendi cum ea. Potest enim vir innocens licite manere cum adultera, spe correctionis, non autem si in adulterij peccato fuerit obstinata, * ne videatur patronus turpitudinis; quamvis etiam cum spe correctionis, possit eam libere dimittere. Similiter infidelis conuersus potest cum infideli commanere, cum spe conuersionis, si eam in infidelitate obstinatum non viderit; & bene facit commanendo; tamen non tenetur. Et de hoc est consilium Apostoli *.

Ad primum ergo dicendum, quod facilius impeditur aliquid fiendum, quam destruat quod rite factum est: & ideo multæ sunt quæ impediunt matrimonium contrahendum, si præcedant, quæ tamen ipsum non possunt dissolvere, si sequantur: sicut de similitate patet *. Et similiter dicendum est de disparitate cultus.

Ad secundum dicendum, quod in primitiua Ecclesia tempore Apostolorum passim conuertebantur, ad
Ll 2 fidera

Art. 1. 2. 3.

* Chrysos.
ho. 26. 112
Matth.

* 1. Cor. 7

9. 5. 2. 6

fidem & Iudæi & Gentiles: & ideo tunc vir fidelis poterat habere probabilem spem de vxoris conuersione, etiam si conuersionem non promitteret. Post modum autem tempore procedente, Iudæi sunt magis obstinati quam Gentiles: quia gentiles adhuc intrabant ad fidem, sicut tempore martyrum, & temporibus Constantini Imperatoris, & circa tempora illa. Et ideo tunc non erat tutum fideli cum vxore infideli Iudæa cohabitare, nec erat spes de conuersione eius, sicut erat de conuersione vxoris gentilis: & ideo tunc fidelis conuersus poterat cohabitare cum gentili, sed non cum Iudæa, nisi conuersionem promitteret. & secundum hoc loquitur Decret. illud*. Sed nunc pari passu ambulat vtrique, scilicet Gentiles & Iudæi, quia vtrique obstinati sunt: & ideo nisi vxor infidelis conuerti velit, non permittitur ei cohabitare, siue sit Gentilis: siue Iudæa.

Ad tertium dicendum, quod infideles non baptizati, non sunt astricti statuti Ecclesiæ, sed sunt astricti statuti iuris diuini: & ideo si contraxerint aliqui infideles in gradibus prohibitis, secundum legem diuinam, Leuit. 18. siue vterque, siue alter ad fidem conuertatur, non possunt in tali matrimonio commanere. Si autem contraxerint in gradibus prohibitis per statum Ecclesiæ, possunt commanere, si vterque conuertatur, vel si vno conuerso sit spes de conuersione alterius.

Ad quartum dicendum, quod habere plures vxores est contra legem naturæ, cui etiam infideles sunt astricti: & ideo non est verum matrimonium infidelis, nisi cum illa, cū qua primo contraxit. Vnde si ipse cum omnibus suis vxoribus conuertatur, potest cum prima commanere, & alias debet abijcere. Si autem prima conuerti noluerit, & aliqua aliarum conuertatur, idem ius habet contrahendi cum illa de nouo, quod cum alia haberet: de quo post dicetur*.

Ad quintum, dicendum, quod repudium vxoris est contra

In Arg. 2.
vltimum.

Art. 3.

Art. 9.

contra legem naturæ, unde infideli non licet vxorem
repudiare: & ideo si conuertatur postquam vna repu-
diata alteram duxerit, idem iudicium est de hoc &
de illo, qui plures vxores habebat: quia tenetur pri-
mam, quam repudiatur, accipere, si conuerti vo-
luerit, & aliam abijcere.

ARTIC. IV.

*Utrum fidelis conuersus possit vxorem infidelem di-
mittere, nolentem cohabitare sine con-
tumelia creatoris?*

245
c. idolola
viii, 28.
q. 1.

Ad quartum sic proceditur. Videtur, quod fi-
delis conuersus non possit vxorem infidelem
dimittere, nolentem cohabitare sine contumelia crea-
toris. Maius enim est vinculum viri ad mulierem,
quam serui ad dominum. Sed seruus conuersus non
soluitur à seruitutis vinculo, vt patet 1. Cor. 7.
& 1. Timot. 6. Ergo & vir fidelis non potest vxorem
infidelem dimittere.

¶ 2 Præterea, Nullus potest alteri præiudicium fa-
cere sine consensu ipsius. Sed vxor infidelis habebat
vires in corpore viri infidelis. Si ergo per hoc quod
vir ad fidem conuertitur, mulier præiudicium pati
posset, vt libere dimitteretur, non posset vir con-
uertere ad fidem sine consensu vxoris: sicut nec po-
test ordinari, aut vouere continentiam, sine consen-
su eius.

¶ 3 Præterea, Si aliquis contrahat cum ancilla,
liberè, siue sit seruus, siue liber, non potest propter
diuersam conditionem, ipsam dimittere. Cum ergo
vir quando contrahit cum infideli, sciuerit eam esse
infidelem, videtur à simili, quod non possit eam di-
mittere propter infidelitatem.

¶ 4 Præterea, Pater tenetur ex debito procurare
salutem prolis. Sed si discederet ab infideli vxore,
filij communes matri remanerent, quia partus sequi-
tur ventrem; & sic essent in periculo salutis. Ergo
pater potest licite vxorem infidelem dimittere.

¶ 5 Præterea, Adulter non potest adulteram di-
mittere.

Ll 3 mittere